

kandidaten voor het lijsttrekkerschap en degenen die met een lagere plaats genoeg nemen. Die laatsten worden onderworpen aan een sollicitatieprocedure, uitgevoerd door een kandidaatstellingscommissie. Die bepaalt niet alleen hun plaats op de lijst, maar ook of ze er überhaupt op terechtkomen. Een overeenkomstige selectieprocedure geldt niet voor degenen die zich opwerpen als kandidaat voor het lijsttrekkerschap. De logica van de plebiscitaire democratie vereist dat iedereen die zich kandidaat stelt, in aanmerking komt voor rechtstreekse verkiezing door de leden.

Ik acht dit een onzinnig systeem dat de functie van de politieke partij volkomen ondermijnt. Maar het halfslachtige stelsel dat is ingevoerd met de rechtstreekse verkiezing van de lijsttrekker voor de Tweede Kamer draagt aan die ondermijning evenzeer bij, zonder dat daar iets positiefs tegenover staat. Zoals de huidige partijvoorzitter in kleine kring over zijn rechtstreekse verkiezing opmerkte: ik weet niet waarvoor ik ben gekozen en ik weet niet door wie ik ben gekozen.

BART TROMP

Redacteur S&D

Zorg met compassie

Een van de grootste arbeidsmarktproblemen voor de komende jaren is het verwachte gebrek aan medewerkers in het onderwijs en de zorg. Verschillende politieke partijen ontwikkelen initiatieven om jongeren te stimuleren in deze sectoren aan de slag te gaan. Zo stelde PvdA Tweede-Kamerlid Jet Bussemaker onlangs voor om jongeren die een vak kiezen in een sector waar een tekort heerst, zoals

de zorg, te belonen door (een deel van) hun studiekosten te vergoeden.

Alle beetjes helpen. Maar zou het niet verstandiger zijn om uit te zoeken hoe werknemers kunnen worden vastgehouden? Veel werkers verlaten de zorg vanwege de hoge werkdruk en de uitholling van het vak. Voor werknemers in de thuiszorg is precies vastgelegd welke werkzaamheden zij mogen verrichten en hoeveel tijd dat mag kosten. Dat gaat in tegen hun beroepseer. Zij hebben het gevoel dat zij hun cliënten niet op de beste manier van dienst kunnen zijn.

Met de manier waarop de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) nu wordt uitgevoerd worden de problemen alleen maar erger. Die wet was bedoeld om gemeenten een grotere rol in de zorg te geven, zodat zij maatwerk konden leveren. In de praktijk blijkt die regie slechts te bestaan uit het mogen doen van een zo goedkoop mogelijke aanbesteding. Met Europa als excuus ('het moet van Brussel') worden gemeenten ontmoedigd bij het stellen van randvoorwaarden.

De gevolgen worden nu zichtbaar: thuiszorg wordt grotendeels gereduceerd tot schoonmaakwerk. En dat doen schoonmaakbedrijven goedkoper. Weg compassie. Daarmee verdwijnt voor velen de voldoening in het werk en dus de motivatie om het te (blijven) doen.

Het staat een kabinet natuurlijk vrij om te kiezen voor zo goedkoop mogelijk. Maar dan moeten grote woorden over 'zorgzaamheid' en 'verantwoordelijkheid voor elkaar' achterwege blijven. En dan mag er zeker niet meer gezeurd worden over een gebrek aan werkers in de zorg.

MARIJKE LINTHORST

Redacteur S&D